

УМНОЖЕНИЕ

Умножението е друго просто математическо действие.

Можем да си го представим като събиране на първото число толкова пъти, колкото е второто число. Числата ги наричаме множители и полученото число е произведение. Това действие научих и усъвършенствах в първите класове.

Ето как ми послужиха тези мои познания в даденият случай. 365 са дните в една година. 81 години съм се възползвал от дадената ми възможност да обитавам част от чудното творение на боговете наречено земно кълбо. Множителите в случая са 365 по 81, а произведението е 29,565. Като прибавим и 20 дни от високосните години получаваме числото 29,585. Двадесет и девет хиляди петстотин осемдесет и пет дни се водят на сметката ми, до този момент, наречена живот. Тук се наместват преживелици, проблеми, любов, страдания, радост, подаръци, спорове и още, и още, и какво ли не. Не мога да дам точно определение на думата спомен. Всичко случващо се през този период, образно казано, е като сипей по който се търкалят камъни, които в някой момент ще спрат някъде долу в равното. Едни от тях са големи, овални. Други заострени, режещи по пътя си всичко. Малките подскачат, подбутват срещнатите по пътя и всички се носят надолу, надолу към края на сипея. Спомени по сипея.

Не открих система с помощта на която да ги подреда. По години, по годишни времена, по род и числа, по радостни и тъжни, по имена и още, и още и не се получава.

По едно време ме озари една спасителна мисъл. Роден съм по Царско време. Защо да не ги подреда по обществено-политически строеве? По Царско време беше капитализъм. След 9 септември-социализъм. Дойде 10 ноември пак капитализъм. Както върви хора, които разбират от нумерология, може да ни подсказат за събития, които да се случат на някой 11 декември.

Да се върна в дните, когато след евакуацията бяхме стигнали до точка „Б”. Беше си капитализъм. От сутринта задължението ми да предупреждавам живущите за идващите самолети беше отминало. Тук

цареше тишината.Тишина настанила се сред белите варосаните стени. Тишина обгръщаше кандилото с малка икона в един от ъглите. Имаше и миндери до белите стени, покрити с шарени черги. Имаше и газена лампа закачена до вратата, която ни подсказваше, че тя е светилото в тъмнината, защото електричество в селото нямаше. Нямаше и водопровод. Бунарът в двора изпълняваше ролята на водочерпец. В средата на стаята се кипреше дъбова маса и четири стола. В другата стая масичка – паралия, с газениче за осветление и трикраки столчета. И тук миндерите бяха покрити с шарени черги.

За да се настани тишината, дядо ни беше изгонил глада. В мазенцето под верандата имаше качета със зеле, туршия и осолена сланина. Имаше сушени плодове и чували с брашно. Млякото идваше от кошарата с овцете, а яйцата бяха на хвърлей от къщата в кокошкарника. Маслото се приготвяше от прясно издоеното мляко в старинния уред наречен бучка. Не липсваше и дамаджана със сливова ракия. Ракията играеше важна роля в дейността на дядо ми. Често в стаята с паралията, седнали на трикраките столчета договарящите водеха разговори за бъдещата реколта.Дядо ми не пиеше. На поясът му висеше войнишка манерка спомен от Първата световна война. Когато работеше и ръцете му изтръпваха, отвиваше капачката от манерката и поливаше ръцете си „да се отпуснат”, както казваше той. Ракията беше помощно средство. Тя отваряше блага приказка между присъстващите.

Дядо ми имаше ниви, но нямаше добитък с който да ги обработва. Разговорите се водеха в две направления. Исполица и трейкю. За по хубавите ниви, дядо даваше зърно, царевица, слънчоглед за посев, а отсрещната страна поемаше задълженията за изораването, посяването, окопаването и гърленето на царевицата и слънчогледа, жетвата и прибирането на реколтата. Добивът се разделяше по една втора за всяка една от страните. За по слабите ниви, една трета беше за дядо ми и две трети за другата страна. Ако си стиснеха ръцете договорът беше сключен.

Зимата отмина. Бях стъпил здраво на краката си. Имах други задължения. Трябваше да играя с кучето Лишко, да ходя между лехите в градината и да наблюдавам как растат доматиите, чушките, колко са големи. Съобщавах на майка ми за наличието на тиквички, краставици, зелки. Работа, която вършех с удоволствие.

По-големите ми братя ходеха с дядо ми на коситба, пластене, обикаляха нивите и следяха дали житото е узряло, по царевичите има ли големи мамули, оправяха плашилата в слънчогледовите ниви. Налагаше им се, пак с дядо ми да извеждат на паша нашите и на съседите овце. Така бяха се разбрали. Събират се овцете от съседските кошари и на ротационен принцип се сменяха овчарите от всяко семейство. По два три пъти в месеца. Ротация. Колкото повече овчари, толкова по-добре за овцете. Трябваше да минат много години, за да разбере защо често се сменят правителствата на ротационен принцип. Повече овчари – благоденствие за хората.

Войната не беше свършила, а братята ми трябваше да тръгнат на училище . Училище с коридор и две стаи. Имаше деца от първо до четвърто отделение. Учителката - една. Керанка, всички я знаеха така. Казваха, че била чародейка. Какви бяха уменията на тази жена, за да идват децата с радост в класните стаи !? Успяваше да осигури тетрадки, моливи, гумички. Казваха, че някои пишели с перодръжка и мастило. В едната стая учеха децата от първо и второ отделения. В другата от трето и четвърто. Някои стари хора си спомняха за килийното училище. В това селце ние бяхме щастливи, че не достигнаха до нас бомбардировките. На годините на които съм, мога да кажа, че това щастие подмина 130 населени места в страната, където бяха разрушени над 12,650 сгради , 24 болници, 14 черкви, над 60 училищата, предприятия, фурни, складове, работилници и загинаха хиляди цивилни граждани. На 28 август 1943 почина българският Цар Борис III. Царят се възпротиви да се изпращат български войници на Източния фронт, но въпреки това бомбардировките не ни подминаха. На 9 септември 1944 година властта се смени. На 9 май 1945 година войната свърши, а на 15 септември 1946 след референдум пред името България поставиха Народна република. Върнахме се в София, защото братята ми трябваше да посещават истинско училище.

Ето как неусетно спомените ми преминават от един обществено политически строй – капитализъм, в друг обществено политически строй - социализъм.